

Nové pravidlá valorizácie prichádzajú zrejme neskoro, zlepšia tak ochranu dôchodkov pred budúcimi inflačnými šokmi

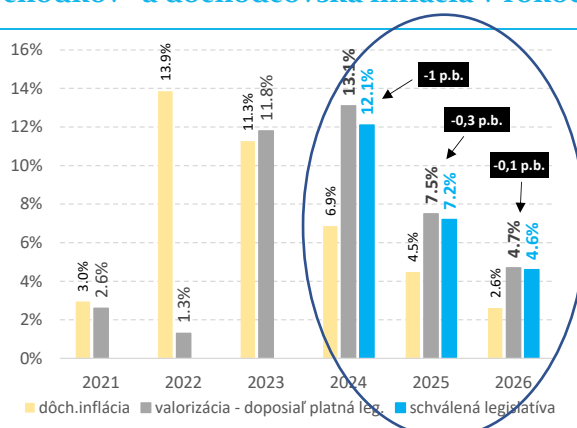
Národná rada SR väčšinou prítomných poslancov (139 zo 141) **schválila zmeny v spôsobe valorizácie dôchodkov** s účinnosťou od 1. januára 2024. Znenie zákona **neprešlo pripomienkovým konaním a neobsahovalo doložku vplyvov na verejné financie**. Navyše, pozmeňujúci návrh k valorizácii dôchodkov bol predložený štyri pracovné dni pred jeho schválením (8.2.2023).

Novela prináša dve úpravy existujúceho automatického mechanizmu valorizácie dôchodkových dávok sociálneho poistenia od januára 2024. Popri **predĺžení obdobia, za ktoré sa tzv. dôchodcovská inflácia zohľadňuje do štandardnej valorizácie**, bol prijatý aj nový automatický **mechanizmus mimoriadnej valorizácie**. **Mimoriadna valorizácia môže lepšie ochrániť dôchodky pred infláciou v budúcnosti**. Nakoľko sa zavádza až v neskoršej fáze tohto inflačného šoku, mimoriadna valorizácia by sa pri naplnení prognózy nemala spustiť v najbližších rokoch klesajúcej inflácie.

Podľa poslednej makroekonomickej prognózy RRZ, valorizácia dôchodkov by mohla dosiahnuť v budúcom roku **12,1 %** namiesto 13,1 %, pri prognózovanej 6,9 % dôchodcovskej inflácii. Dôvodom je, že v čase klesajúcej inflácie je priemerná inflácia za dlhšie obdobie (prvých 9 mesiacov roka) mierne nižšia ako za kratšie obdobie (prvých 6 mesiacov roka). Klesajúca inflácia však zabezpečí v každom roku reálne nárasty dôchodkov. V rokoch 2025 by tak valorizácia mohla dosiahnuť **7,2%** (vs. dôch. inflácia 4,5 %) a **4,6 %** (vs. dôch. inflácia 2,6 %).

Zmena valorizácie by mohla zlepšiť finančnú situáciu Sociálnej poisťovne o 92,6 mil. eur v budúcom roku, s nárastom na 147,9 mil. eur v roku 2026. To bude znamenať pozitívny dopad na úrovni 94,3 – 159,1 mil. eur na verejné financie.

Valorizácia dôchodkov* a dôchodcovská inflácia v rokoch 2021 až 2026

*V roku 2022 bol so zámerom kompenzovať dôchodcom vysokú infláciu vyplatený tzv. 14. dôchodok

Zdroj: makroprognóza RRZ

Rada opakovane pripomína, že dôchodkový systém bol v roku 2018 podľa OECD (ako aj RRZ) považovaný za udržateľne nastavený voči zhoršujúcej sa demografii na Slovensku. Aj po vylepšeniach v roku 2022 (stále nedostatočných) však tlak na Sociálnu poisťovňu ostal na horizonte 50 rokov vyšší priemerne **o 1 mld. eur** voči legislatíve z roku 2018.

Celú kvantifikáciu nájdete na [našej stránke](#).

Kontakt: media@rrz.sk